EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 12 18
COM(2025) 773 final

2025/0407 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo Austrijai suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti dabartinį dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija, kad teikiant tarptautinio keleivių vežimo kelių transportu paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Dėl dalyko

Austrijos ir Šveicarijos pasienio regionai yra glaudžiai integruoti. Daugelis austrų važinėja į darbą Šveicarijoje, o daugelis šveicarų – į darbą Austrijoje, todėl vyksta aktyvus tarpvalstybinio keleivinio kelių transporto eismas. Teikiamos įvairios tarpvalstybinės vežimo paslaugos miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais padeda sujungti abiejų šalių pasienio regionus.

Abipusis keleivių ir krovinių vežimas keliais tarp Šveicarijos ir ES reglamentuojamas Susitarimu tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais[1] (toliau – Susitarimas dėl sausumos transporto).

Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsnio 1 dalyje teigiama: *„Pagal šį Susitarimą draudžiamas vežimas tarp dviejų punktų tos pačios Susitariančiosios Šalies teritorijoje vežėjams, kurie įsisteigę kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.“* Tai reiškia, kad vežėjai, teikiantys keleivių vežimo paslaugas abipus sienos, gali vežti keleivius tik jei kertama susitariančiosios šalies, kurioje jie yra įsisteigę, siena arba tos susitariančiosios šalies, kurioje yra įsisteigę, teritorijoje. Šveicarijoje įsisteigę vežimo paslaugų miesto ir tolimojo susisiekimo autobusais teikėjai negali vežti keleivių tarp dviejų punktų Austrijoje, o ES įsisteigę paslaugų teikėjai negali vežti keleivių tarp dviejų punktų Šveicarijoje.

Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsnio 2 dalimi leidžiama ir toliau naudotis esamomis teisėmis, nustatytomis dvišaliuose atskirų ES valstybių narių ir Šveicarijos susitarimuose, kurie galiojo Susitarimo dėl sausumos transporto sudarymo metu, jei nediskriminuojami ES vežėjai ir neiškraipoma konkurencija. Tai reiškia, kad vykdyti kabotažo operacijas vežant keleivius tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais santykių su Šveicarija kontekste yra įmanoma, jei 1999 m. birželio 21 d. galiojusiame kurios nors valstybės narės ir Šveicarijos susitarime tokia galimybė buvo numatyta. Tačiau teisių vykdyti kabotažo operacijas vežant keleivius tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais nebuvo numatyta nė viename iš tuo metu galiojusių valstybių narių ir Šveicarijos dvišalių susitarimų.[2]

2025 m. kovo 17 d. raštu Austrija pranešė Komisijai norinti paprašyti Sąjungos suteikti jai įgaliojimus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 2 straipsnio 1 dalį iš dalies pakeisti savo 1958 m. spalio 22 d. dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija[3], kad teikiant keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas. Susitarimu dėl sausumos transporto įsteigto ES ir Šveicarijos sausumos transporto komiteto 2025 m. birželio mėn. posėdyje Šveicarija pranešė Komisijai, kad ji taip pat suinteresuota tuo tikslu iš dalies pakeisti šį susitarimą.

---

1 OL L 114, 2002 4 30, p. 91–131, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj).

2 Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsnio 2 dalies paskutiniame sakinyje nurodyta, kad atitinkamos teisės išvardytos to susitarimo 8 priede, tačiau šiuo metu į 8 priedą įtrauktos tik teisės teikti trišalio keleivių vežimo paslaugas (pagal Susitarimo dėl sausumos transporto 19 straipsnio 2 dalį), o ne kabotažo teisės.

3 BGBl. (Austrija) Nr. 123/1959, 1959_123_0.pdf.

Kabotažas keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais sektoriuje gali padidinti transporto operacijų efektyvumą, nes sudaromos sąlygos padidinti transporto priemonės apkrovos koeficientą. Todėl ES iš esmės pritaria kabotažo rinkos atvėrimui, kaip tai padaryta Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių[4] (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1073/2009). Suteikus leidimą vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais pasienio regionuose tarp Austrijos ir Šveicarijos, tokias paslaugas teikiantys vežėjai taptų konkurencingesni, o jų veikla – efektyvesnė.

Verta pažymėti, kad anksčiau panašūs leidimai buvo išduoti Vokietijai[5] ir Italijai[6].

Dėl ES kompetencijos

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 3 straipsnio 2 dalyje teigiama: *„Sąjunga taip pat naudojasi išimtine kompetencija tarptautiniams susitarimams sudaryti, kai jų sudarymas yra numatytas Sąjungos teisėkūros procedūra priimtame akte arba yra būtinas, kad Sąjunga galėtų naudotis savo vidaus kompetencija, arba jų sudarymas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį.“*

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 kabotažo operacijas Sąjungoje tam tikromis sąlygomis gali vykdyti tik Bendrijos licenciją turintys vežėjai. Tarptautiniai įsipareigojimai, kuriais kitiems vežėjams, visų pirma trečiųjų šalių vežėjams, leidžiama vykdyti tokias operacijas, daro poveikį pirmiau minėtam reglamentui, kaip nurodyta SESV 3 straipsnio 2 dalyje[7].

Be to, tokie tarptautiniai įsipareigojimai daro poveikį ir Susitarimui dėl sausumos transporto, ypač jo 20 straipsniui. Pagal to straipsnio 1 dalį tokie įsipareigojimai neleidžiami, išskyrus to straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

Taigi tokie įsipareigojimai, kokius pageidauja prisiimti Austrija, priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai. Tačiau pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį Sąjunga valstybėms narėms gali suteikti įgaliojimus veikti srityse, kuriose ji turi išimtinę kompetenciją.

Šio pasiūlymo tikslas – įgalioti Austriją iš dalies pakeisti dabartinį dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija, kad teikiant tarptautines keleivių vežimo kelių transportu paslaugas

---

4 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 (OL L 300, 2009 11 14, p. 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1073/oj).

5 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2020/853, kuriuo Vokietijai suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti savo dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija, kad būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo keliais paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose, (OL L 198, 2020 6 22, p. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/853/oj).

6 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2020/854, kuriuo Italijai suteikiami įgaliojimai derėtis su Šveicarija dėl susitarimo dėl leidimo vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo keliais paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose ir šį susitarimą sudaryti, (OL L 198, 2020 6 22, p. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/854/oj).

7 Dėl panašaus atvejo žr. 2017 m. gegužės 16 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nuomonės 2/15 (EU:C:2017:376) 189 ir 190 punktus.

tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais atitinkamuose šių dviejų šalių pasienio regionuose būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas.

Dėl procedūros

Trečiųjų šalių vežėjų, neturinčių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 išduotos Bendrijos licencijos, Sąjungoje vykdomos kabotažo operacijos daro poveikį vežimo paslaugų tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos veikimui, kurio taisykles Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė Reglamentu (EB) Nr. 1073/2009. Todėl pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį suteikdamas įgaliojimus Sąjungos teisės aktų leidėjas turi laikytis SESV 91 straipsnyje nurodytos teisėkūros procedūros.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo metu Susitarimu dėl sausumos transporto vykdyti kabotažo operacijų teikiant keleivių vežimo kelių transportu paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais neleidžiama. Tačiau Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsnio 2 dalyje numatyta konkreti galimybė toliau naudotis esamomis kabotažo teisėmis, jeigu nediskriminuojami ES vežėjai ir neiškraipoma konkurencija. Austrijos ir Šveicarijos susitarimas, pagal kurį būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais, nepakeistų Susitarime dėl sausumos transporto numatytų Šveicarijos teisių. Be to, dabartinio dvišalio susitarimo dalinis pakeitimas, kuris būtų susijęs tik su kabotažu atitinkamuose pasienio regionuose ir kuriam, kiek tai susiję su nediskriminavimu ir neiškreipta konkurencija, būtų taikomos Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsnio 2 dalyje nustatytoms sąlygoms identiškos sąlygos, atitinka politiką, kuria grindžiama toje nuostatoje nustatyta išimtis.

Europos Sąjungoje vykdyti kabotažo operacijas teikiant keleivių vežimo kelių transportu paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais leidžiama pagal Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 nuostatas. To reglamento 15 straipsniu kabotažo operacijos Europos Sąjungoje leidžiamos teikiant: 1) vienkartines paslaugas, 2) specialias reguliarias paslaugas, jei jos įtrauktos į organizatoriaus ir vežėjo sudarytą sutartį, ir 3) reguliarias paslaugas, kurios siūlomos teikiant reguliarią tarptautinę paslaugą, išskyrus transporto paslaugas, kuriomis patenkinami miesto centro ar aglomeracijos poreikiai arba susisiekimo tarp miesto centro ir aplinkinių rajonų poreikiai. Austrijos prašymu iš dalies pakeitus dvišalį kelių transporto susitarimą būtų padarytas poveikis to reglamento veikimui, tačiau poveikis būtų gana nedidelis, jei leidimas būtų suteiktas pirmiau apibūdintomis sąlygomis.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Dabartinio dvišalio Austrijos ir Šveicarijos kelių transporto susitarimo dalinis pakeitimas, kuriuo siekiama leisti vykdyti kabotažo operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais atitinkamuose šių dviejų šalių pasienio regionuose, nebūtų nesuderinamas su jokia kita Sąjungos politika.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra SESV 2 straipsnio 1 dalis ir 91 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pasiūlymas priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai.

- **Proporcingumo principas**

Vienintelis šio pasiūlymo tikslas – įgalioti Austriją pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį iš dalies pakeisti dabartinį dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija, kad teikiant tarptautines keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas. Todėl siūlomu Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Trečiųjų šalių vežėjų, neturinčių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 išduotos Bendrijos licencijos, Sąjungoje vykdomos kabotažo operacijos daro poveikį vežimo paslaugų tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos veikimui, kurio taisykles Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė Reglamentu (EB) Nr. 1073/2009. Todėl pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį suteikdamas įgaliojimus Sąjungos teisės aktų leidėjas turi laikytis SESV 91 straipsnyje nurodytos teisėkūros procedūros. Siūlomas teisės aktas, kuris pagal savo pobūdį yra individualus įgaliojimas, turi būti priimtas atsižvelgiant į atitinkamą Austrijos prašymą. Todėl jis turėtų būti priimtas kaip Austrijai skirtas sprendimas. Taigi, siūlomas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas yra tinkama priemonė pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį įgalioti Austriją veikti šiuo klausimu.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Austrijos prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

2025/0407 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo Austrijai suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti dabartinį dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija, kad teikiant tarptautinio keleivių vežimo kelių transportu paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais šių dviejų šalių pasienio regionuose būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 2 straipsnio 1 dalį ir 91 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,[1],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[2],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) remiantis Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais[3] (toliau – Susitarimas dėl sausumos transporto) 20 straipsnio 1 dalimi, keleivių vežimas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp dviejų punktų tos pačios susitariančiosios šalies teritorijoje vežėjams, kurie įsisteigę kitos susitariančiosios šalies teritorijoje (kabotažas), nėra leidžiamas;

(2) Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad esamomis kabotažo teisėmis, nustatytomis valstybių narių ir Šveicarijos sudarytais dvišaliais susitarimais, galiojusiais tuo metu, kai buvo sudarytas Susitarimas dėl sausumos transporto, t. y. 1999 m. birželio 21 d., gali būti naudojamasi ir toliau, jei nediskriminuojami Sąjungoje įsisteigę vežėjai ir neiškraipoma konkurencija. Pagal 1958 m. spalio 22 d. dvišalį Austrijos ir Šveicarijos kelių transporto susitarimą[4] vykdyti kabotažo operacijų teikiant keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp šių dviejų šalių neleidžiama. Todėl teisė vykdyti tokias operacijas nėra viena iš Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsnio 2 dalyje nurodytų teisių;

(3) tarptautiniai įsipareigojimai, kuriais Šveicarijoje įsisteigusiems vežėjams leidžiama vykdyti kabotažo operacijas Sąjungoje, gali daryti poveikį Susitarimo dėl sausumos transporto 20 straipsniui, nes pagal tą nuostatą tokios operacijos yra draudžiamos;

---

1 OL C […], […], p. […].
2 OL C […], […], p. […].
3 OL L 114, 2002 4 30, p. 91, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(3)/oj).
4 BGBl. (Austrija) Nr. 123/1959.

(4) be to, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/2009[5] kabotažo operacijas Sąjungoje tam tikromis sąlygomis gali vykdyti tik Bendrijos licenciją turintys vežėjai. Tarptautiniai įsipareigojimai, kuriais tokias operacijas leidžiama vykdyti minėtos licencijos neturintiems trečiųjų šalių vežėjams, gali daryti poveikį tam reglamentui;

(5) todėl tokie įsipareigojimai priklauso išimtinei Sąjungos išorės kompetencijai. Valstybės narės gali derėtis dėl tokių įsipareigojimų arba prisiimti juos tik tuo atveju, jei pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį Sąjunga joms suteikia tokius įgaliojimus;

(6) trečiųjų šalių vežėjų, neturinčių Reglamentu (EB) Nr. 1073/2009 nustatytos Bendrijos licencijos, Sąjungoje vykdomos kabotažo operacijos daro poveikį vežimo paslaugų tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos, kaip nustatyta tuo reglamentu, veikimui. Todėl pagal SESV 2 straipsnio 1 dalį suteikdamas įgaliojimus Sąjungos teisės aktų leidėjas turi laikytis SESV 91 straipsnyje nurodytos teisėkūros procedūros;

(7) 2025 m. kovo 17 d. raštu Austrija paprašė, kad Sąjunga suteiktų jai įgaliojimus iš dalies pakeisti savo kelių transporto susitarimą su Šveicarija, kad teikiant keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais atitinkamuose šių dviejų šalių pasienio regionuose būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas;

(8) kabotažo operacijos leidžia padidinti transporto priemonių apkrovos koeficientą, todėl didėja paslaugų ekonominis efektyvumas. Todėl tikslinga leisti vykdyti tokias operacijas teikiant tarptautinio keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais atitinkamuose Šveicarijos ir Austrijos pasienio regionuose. Tai galėtų dar labiau sustiprinti glaudžią šių pasienio regionų integraciją;

(9) siekiant užtikrinti, kad atitinkamomis kabotažo operacijomis nebūtų pernelyg keičiamas keleivių vežimo paslaugų tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais vidaus rinkos veikimas, kurio taisyklės nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1073/2009, leidimas vykdyti tokias operacijas turėtų būti suteiktas su sąlyga, kad nebus diskriminuojami Sąjungoje įsisteigę vežėjai ir nebus iškraipoma konkurencija;

(10) dėl tos pačios priežasties kabotažo operacijas turėtų būti leidžiama vykdyti tik Austrijos pasienio regionuose, teikiant keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp Austrijos ir Šveicarijos. Šiuo tikslu būtina šiame sprendime apibrėžti Austrijos pasienio regionus, tinkamai atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 veikimą ir kartu sudarant sąlygas padidinti atitinkamų operacijų efektyvumą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Austrijai suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti dabartinį 1958 m. spalio 22 d. dvišalį kelių transporto susitarimą su Šveicarija, kad būtų leidžiama vykdyti kabotažo operacijas atitinkamuose Austrijos ir Šveicarijos pasienio regionuose, teikiant keleivių vežimo paslaugas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp šių dviejų šalių, jei nediskriminuojami Sąjungoje įsisteigę vežėjai ir neiškraipoma konkurencija.

---

[5] 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 (OL L 300, 2009 11 14, p. 88, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1073/oj).

Pirmoje pastraipoje nurodytais Austrijos pasienio regionais laikomi Forarlbergo regiono Bliudenco, Brėgenco, Dornbirno, Feldkircho administraciniai rajonai ir Tirolio regiono Landeko rajonas.

2 straipsnis

Austrija informuoja Komisiją apie savo 1958 m. spalio 22 d. dvišalio kelių transporto susitarimo su Šveicarija dalinį pakeitimą pagal šio sprendimo 1 straipsnį ir pateikia Komisijai iš dalies pakeisto susitarimo tekstą. Komisija apie tai informuoja Tarybą ir Europos Parlamentą.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Austrijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas / Pirmininkė	*Pirmininkas / Pirmininkė*